

برای خواندن این کتاب هفت ساعت کافی است

گنج نادیدنی

چطور یک دزد دریایی بی‌خیال طلا و جواهرات می‌شود و سراغ گنجینه‌ای بزرگ‌تر می‌رود؟

برنا از کلاس نهم

این بیستمین کتابی است که در ستون برنا معرفی می‌شود! این کتاب را توی کتابخانه سناپیدا کردم و از جلد نارنجی‌اش خوشم آمد. (آخر رنگ مورد علاقه من نارنجی است.) به سر و شکل کتاب می‌آمد که بیشتر مناسب سن سنا باشد. (و همین‌طور هم بود) اما من از خواندنش خیلی لذت بردم. این‌قدر که وقتی به صفحه آخر رسیدم سنا را مجبور کردم که همان روز تا شب بخواندش.

داستان، ماجرای یک پسر بامزه ۱۱ ساله است. (یعنی دقیقا همسن سنا) که میان دزدان دریایی زندگی می‌کند. او از وقتی یادش می‌آید روی کشتی بوده و چیزی از پدر و مادر خانواده‌اش به خاطر ندارد. ناخدای کشتی آنها یعنی ناخدا باراکودا، سال‌هاست به دنبال یافتن گنج یک دزد دریایی قدیمی به نام فینی‌یس‌کریس است و در صفحات ابتدایی داستان بعد از سال‌ها تلاش پیدایش می‌کند اما ته صندوقچه گنج فقط یک کتاب است! ناخدا فریاد می‌زند کسی خواندن بلد است؟ و بین دزدان دریایی فقط یک نفر بلد است بخواند. روی جلد را می‌خواند و می‌گوید این کتاب داستان زندگی فینی‌یس‌کریس است. ناخدا باراکودا از این ناکامی به‌قدری عصبانی می‌شود که تصمیم می‌گیرد دزد دریایی بودن را برای همیشه کنار بگذارد و آن‌قدر افسرده می‌شود که از کابینش بیرون نمی‌آید. باقی اهالی کشتی هم از بیکاری و سرگرمی تصمیم می‌گیرند خواندن یاد بگیرند تا بتوانند کتاب زندگی فینی‌یس‌کریس را بخوانند. اولش خواندن برایش یک سرگرمی است اما وقتی به جایی می‌رسند که می‌بینند جهان اطراف‌شان معنادار شده آن‌قدر ذوق می‌کنند که شخصیت اصلی داستان می‌گوید: «خواندن مثل جادوست!»

اولین دلیلی که این کتاب را دوست داشتم هم همین شخصیت اصلی است. پسربچه ۱۱ ساله‌ای که جرقه صدایش می‌کنند و داستان را خیلی بامزه برای ما تعریف می‌کند. جدای از بامزگی جرقه از این هم خوشم آمد که جاهایی از داستان با خواننده‌ها حرف می‌زند و مثلا می‌گوید: «منتظر یک اتفاق ناگوار باشید.» شخصیت‌های دیگر هم هرکدام‌شان یک جور بانمک‌اند؛ مثلا بین خودشان، یک دزد دریایی با هیکل بزرگ و غول‌آسا دارند که نهنگ صدایش می‌کنند. یا به دزد دریایی دیگری که یک پایش مصنوعی است پاچلاق می‌گویند و اسم آن یکی که فقط تقریبا همه دندان‌هایش ریخته «دو دندان» است. خلاصه، جرقه و نهنگ و پاچلاق و دودندان و بقیه کم‌وبیش خواندن یاد گرفتند و کم‌کم همین خواندن نجات‌شان می‌دهد. وقتی یک تاجر می‌خواهد سر ناخدا را کلاه بگذارد و یک قرارداد وحشتناک با او ببندد که تمام اموالش را بالا بکشد، نهنگ قرارداد را می‌خواند و ناخدا را نجات می‌دهد. وقتی توی توفان گیر افتاده‌اند یک نفر قسمتی از کتاب خاطرات فینی‌یس‌کریس را یادش می‌آید و یک پناهگاه پیدا می‌کنند و می‌توانند زنده بمانند. همه این اتفاقات باعث می‌شود که ناخدا هم تصمیم بگیرد که خواندن یاد بگیرد و باقی اهالی کشتی هم کم‌کم سراغ یاد گرفتن نوشتن می‌روند و با کمک همین خواندن و نوشتن و البته کتاب خاطرات دزد دریایی قدیمی یعنی فینی‌یس‌کریس می‌توانند آن گنج بزرگ گمشده را بالاخره بعد از سال‌ها پیدا کنند.

بزرگ‌ترین خوبی کتاب «گنج ناخدا باراکودا» این است که راجع به کتاب‌هاست بدون این‌که مشخص باشد راجع‌به کتاب‌هاست! امیدوارم این جمله‌ام را متوجه شده باشید. منظورم این است که شما از یک کتاب دزد دریایی انتظار دارید که راجع‌به گنج و دزدی و درگیری و جنگ و این جور چیزها باشد اما گنج ناخدا باراکودا در مورد جادوی خواندن است و حقیقتش را بخواهید به نظر من هم یاد گرفتن خواندن مثل جادوست. وقتی برای اولین بار الفبای فارسی را یاد گرفتم خوب یادم هست. یکمرتبه جهان اطرافم، تابلوها و نامه‌ها و کتاب‌ها معنی‌دار شدند و انگار وارد یک دنیای جادویی شده‌بودم.

اگر اشتباه نکنم اصل کتاب، اسپانیایی است به همین خاطر تلفظ اسم‌های شخصیت‌ها سخت است. من و سنا هم وقتی می‌خواستیم از کتاب حرف بزنیم به‌جای اسم شخصیت‌ها از صفت‌هایشان استفاده می‌کردیم مثل پاچلاق. یک جاهایی از داستان هم دزدهای دریایی از کلمه‌های زشتی استفاده می‌کنند که به نظر من خوبی نیست بچه‌های همسن سنا بخوانند. ولی چون کتاب خیلی خوب بود به‌عنوان خواهر بزرگ‌ترش از این مشکل چشم‌پوشی کردم و گفتم حتما بخواند. آهان! این را هم بگویم که کتاب تصویر هم دارد، تصویرهای قشنگی هم دارد که باعث می‌شود بتوانید راحت‌تر چهره دزدان دریایی را تصور کنید.

حالا اگر همسن خواهر کوچک من هستید. یا حتی همسن خود من هستید و از کتاب‌های طنز و دزدان دریایی و... خوش‌تان می‌آید بی‌درنگ سراغ گنج ناخدا باراکودا بروید.

نویسنده: آدرین اکرز و همکاران
مترجم: دکتر فریده میلانی
ناشر: سمت
۶۰۸ صفحه
۴۳۸۵۰ تومان

نویسنده: یانوس کامپوس
تصویرگر: مارتا آلتس
مترجم: سعید متین
ناشر: هوپا
۲۰۴ صفحه
۳۰۰۰۰ تومان

وی‌نگاری

چطور برای رشد فرزندم برنامه‌ریزی کنم؟

نغمه رحیمی‌پور
قفسه کتاب

«خواهرزاده‌ام هم‌سن پسر من است. او می‌تواند تا ۵۰ بشمارد ولی پسر من اعداد یک تا ۱۰ را هم جابه‌جا می‌گوید.»

«دختر دوستم مثل یک بزرگسال، بدون کمک دیگران، لباس‌هایش را می‌پوشد. آن‌وقت من و دخترم همیشه سر لباس پوشیدن، یک ساعت جنگ و جدال داریم.»

«اکثر بچه‌های مهد پسرم این شعر را مثل بلبل می‌خوانند ولی پسر من فقط بیت اولش را بلد است.»

این جملات و جملات مشابه، دیالوگ‌های رایج میان والدین است. اگر شما هم تجربه نگهداری از یک کودک را داشته باشید، حتما بارها این سؤال برایتان پیش آمده که از کجا بدانید رشد کودکتان در جنبه‌های مختلف، رشدی متعادل و متناسب با سنش است؟ چه بازی‌ها و فعالیت‌هایی را با او در پیش بگیرید که در ابعاد مختلف رشد کند و استعدادهایش بروز یابد؟ ما معمولا با مقایسه فرزندمان با همسالانی که در اطرافش هستند، می‌خواهیم تعادل رشد کودکمان را تشخیص بدهیم. مهدها و مراکز پیش از دبستان هم با ارائه برنامه‌های واحد و بدون درنظر گرفتن تفاوت‌های فردی کودکان، کمک چندانی به رشد همه جانبه آنها نمی‌کنند. از سوی دیگر برنامه‌های ارائه شده توسط مراکز مرتبط با رشد کودکان روی ابعاد محدودی از رشد کودک تمرکز می‌کنند و از جنبه‌های دیگر غفلت می‌ورزند. نمونه آن مراکز پزشکی و سلامت است که روی تغذیه و رشد جسمی کودک تمرکز دارند و کمتر به توانایی‌های اجتماعی، شناختی و زبانی وی می‌پردازند و برای سنجش مهارت کودک در این زمینه‌ها، صرفا به ارائه جداول پایش رشد اکتفا می‌کنند. در این میان، به‌عنوان والدین نمی‌دانیم چطور کم‌توانی‌های فرزندمان را شناسایی کنیم و برای توانمندسازی آنها برنامه‌ریزی کنیم. مثلا اگر فرزند پنج‌ساله‌مان در ارتباط‌گیری با غریبه‌ها مشکل داشته باشد یا نتواند یک کتاب داستان را از روی عکس‌های آن بازخوانی کند، نمی‌دانیم چطور می‌توانیم به او کمک کنیم. کتاب «ارزیابی، برنامه‌ریزی و بازپروری کودکان از تولد تا پنج سالگی» سال ۱۹۹۲ در ایالت یوتا برای آموزش کودکان پیش‌دبستانی و والدین آنها تهیه شده است. در این کتاب به پنج زمینه رشدی کودک یعنی رشد حرکتی، اجتماعی، شناختی، زبانی و خودیاری پرداخته شده. ویژگی بارز کتاب این است که برای رشد هر مهارت، مراحل گام‌به‌گامی را به والدین و مربیان ارائه می‌کند و بازی‌ها و فعالیت‌های مناسب برای رشد آن مهارت را به آنها پیشنهاد می‌دهد. در انتهای هر فصل هم جداول سنجشی تهیه شده که براساس سن کودک، مهارت‌هایی را که باید کسب کند، فهرست کرده است. این کتاب منبع خوبی برای برنامه‌ریزی والدین و مربیان و تمام کسانی است که با کودکان زیر پنج سال در ارتباطند و می‌خواهند برای رشد آنها برنامه‌ریزی کنند. حتی این کتاب برای مراقبان کودکان کم‌توان نیز قابل استفاده است. رویکرد کتاب در سنجش و برنامه‌ریزی فردی و جامعیت آن در پرداختن به ابعاد مختلف رشدی و تنوع فعالیت‌ها و بازی‌های پیشنهادی، این کتاب را تبدیل به یک کتاب بالینی برای تمام والدین و مربیان کرده است. به امید روزی که با افزایش دانش والدین و مربیان در نسل‌های بعدی کشورمان، شاهد حضور انسان‌های توانمندتری باشیم.

